

Erstatningsret

1. SEMESTER
MARIA PEDERSEN

AARHUS BSS | HA(jur.)

15.9 Skadevolder er – og skadelidte ville som Skadevolder være – ansvarlig efter strengere regel end culpa	80
Kapitel 16 Flere erstatningsansvarlige.....	80
16.1 Forholdet overfor skadelidte.....	80
16.2 Forholdet mellem de solidarisk ansvarlige indbyrdes ("regresproblemet")	81
Regresaftaler	83
Kapitel 17 Erstatning for skade, dækket af forsikring.....	83
17.2 Hovedreglen om bortfald af erstatningsansvar (EAL § 19, stk. 1)	83
17.3 Undtagelserne til EAL § 19, stk. 1.....	84
17.3.1 Forsæt og grov uagtsomhed (EAL § 19, stk. 1, nr. 1)	85
17.3.2 Offentlig eller erhvervsmæssig virksomhed (EAL § 19, stk. 1, nr. 2)	85
17.4 Forsikringssselskabets regresret (EAL § 22).....	86
17.5 Arbejdstageransvaret (EAL § 19, stk. 3)	86
Kapitel 18. Den almindelige lempelsesregel (EAL §24)	87
18.2 Urimeligt tyngende EAL § 24, Stk. 1, 1. pkt., 1. led:	87
18.3 Ganske særlige omstændigheder EAL § 24, Stk. 1, 1. pkt., 2. led:	88
18.5 Gensidig skadeforvoldelse	88
Kapitel 19 Erstatningskravet.....	89
19.2 Pengekrav og kapitalerstatning.....	89
19.3 Opståen og forfaldstid.....	89
19.4 Forældelse	89
19.5 Forrentning.....	90
19.6 Efterbetaling	90
19.7 Overførelse.....	90
19.9 EAL's præceptivitet	91

- I eller uden for kontrakt?
- Behandles traditionelt ifm. reglerne om erstatning i kontrakt

1.1.4 Person- og tingsskade

Person- og tingsskade (Consequential loss)

Personskade og personkrænkelser ikke det samme!

Tingskade = Fysisk skade på fast ejendom og løsøre

- Ikke direkte skader, men tillige skader, som er følge heraf. herunder dyr (samt følgeskader)
-

Personskade = Helbredsforringelse eller dødsfald

- Både fysisk og psykisk
- Fysisk og psykisk skade på det menneskelige legeme, herunder visse chokskader (fx overværelse af familiemedlems død)

Men ikke **almindelig formueskade**

- Hvor der hverken foreligger tings- eller personskade, men nok en anden form for tab (fx vanskeligt at sælge byggegrunde pga. nærliggende forureningsskade, selvom grundene ikke er forurenede)

Forskellen på erstatning og forsikring

- Forsikring er en betaling mod tryghed – aftale. Ansvar for erstatning ligger hos forsikringsselskabet.
- Erstatning uden for kontrakt er helt uden aftale. Erstatningsansvaret ligger hos skadevolder.

1.2 Forsikringsretten

1.2.1 Hvad er en forsikring

En "organiseret, kollektiv risikodækning" (lærebogen s. 33)

Organiseret: Forsikringsselskabet er organisator

Kollektiv: Alle deltager solidarisk ved betaling af forsikringspræmien

Risikodækning: Med forsikring får man dækket sin risiko ved at lide skade

Baseret på individuelle forsikrings**aftaler**, hvor de nærmere vilkår bestemmes

3.4 Objektive ansvarsfrihedsgrunde

3.4.1 Indledning – retsstridighedslæren

Kan ikke anvende samme culpa-målestok ved forskellige livsområder.

Lægelig behandling – patienten skal spørges, hvis der er mulighed for at de selv kan tage stilling. Ellers pålægges der ansvar.

Ordet retsstridighed brugt med den hensigt at udtrykke, at en regel kun kommer til anvendelse i tilfælde, hvor skadevolderens handling er af en grovere, egentlig dadelværdig karakter

Retsstridighedslæren kan derimod ikke anvendes som en generel rettesnor for vurderingen af, om en vis handlemåde er »objektivt« forsvarelig eller uforsvarlig

vurderingen af en handlemådes **skadeevne** (farlighed) utvivlsomt er et centralt led i culpavurderingen.

Pålæggelse af objektivt ansvar ikke kan forklares ud fra ét enkelt princip.

Retsstridighedsbetegnelsen kan derimod anvendes »negativt« som en bekvem samlebetegnelse for, at en handling/undladelse ikke pådrager ansvar, hvis der foreligger en af de nedenfor omtalte objektive ansvarsfrihedsgrunde (nødværge, nødret, samtykke og negotiorum gestio) – skadevolderen siges i så fald at være fritaget for erstatningsansvar, fordi han ikke har handlet retsstridigt.

3.4.2 Nødværge

Ifølge straffelovens § 13, stk. 1, er en handling **straffri**, når den har været

»nødvendig for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb«

Hvis en handling ikke pådrager strafansvar, vil den som hovedregel heller ikke medføre erstatningsansvar.

...men konkret vurdering, og en skadevolder, som ikke kan straffes, er ikke "automatisk" fri for erstatningsansvar, jf. eksempelvis FED.2004.1325 Ø:

- A, B og C sidder og drikker i lystbåd, som ligger i havn
- B angriber A, og i den efterfølgende tumult bliver B kvalt af A
- **Straffri efter STRFL § 13, stk. 2**
- Byretten: A ikke erstatningsansvarlig (ca. 450.000 kr.) over for B's efterladte
- Landsretten
 - A gør gældende, at der er identitet mellem den strafferetlige vurdering efter § 13, stk. 2, og erstatningsreglerne, hvilket B's efterladte bestrider
 - Landsretten:
 - Erstatningsansvar, idet A burde kunne indse, at kvælertag kunne medføre død (men nedsættelse til halvdelen pga. egen-skyld)

- Da der er tale om velkendt og hyppigt forekommende problem i virksomheden, har AG haft pligt til at imødegå problemet ved at etablere en varig og stabil løsning
- AG har ikke ved alene at stille en løs trappestige som den foreliggende til rådighed for AT i tilstrækkelig grad elimineret risikoen for skader

Strengt culpaansvar, men **ikke** objektivt

- Ukompliceret arbejdsopgave/rutineret AT → mindsker behov for instruktion og tilsyn, jf. **eks. FED 2016.13 V:**
 - Ifm. aflæsning af varer hos Løvbjerg i Aabenraa greb erfaren lastbilchauffør refleksmæssigt fat i et fyldt rullebur, der pga. hældning på rampe var begyndt at køre fra ham → smerter i højre skulder
 - Chaufføren havde modtaget generel instruktion om aflæsning og havde konkret fået oplyst, at den pågældende aflæsningsrampe var stejlere end normalt
 - VL: Der er i betragtning af AT's **erfaring** og arbejdsopgavens **enkle karakter** ikke grundlag for at fastslå, at det var uforsvarligt, at AG overlod tilrettelæggelsen af arbejdet til ham **uden særskilt instruktion eller tilsyn**

AG kan også ifalde ansvar over for andre, fx andre AT'ere på byggeplads – evt. solidarisk ansvar sammen med anden AG

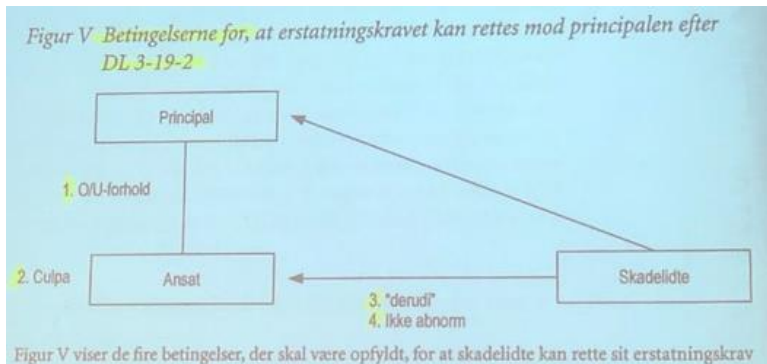
- Andre: Ingeniører, arkitekter, besøgende, andre AG'ere, leverandører/chauffører
- Personer uden naturligt ærinde på arbejdspladsen (fx en byggeplads) har vanskeligt ved at få tilkendt erstatning – pga.
 - "Schutzzweck" (forskrifternes erstatningsretlige relevans, jf. s. 100-103),
 - Egen skyld (sml. kap. 15 afsnit 3.2) og evt.
 - Manglende adækvans (kap. 12)

D) Indehavere af butikker og lign.

- Pligt til at sørge for at kunder kan færdes uden risiko i butikslokaler mv., bl.a. fordi kundernes opmærksomhed er rettet mod varerne

U.2008.2290 Ø

- Kunde i Jem & Fix ville se nærmere på tunge granitplader øverst på reol og får stige af medarbejder, idet truckføreren havde pause
- Stigen skrider, da kunde forsøger at trække plade ud → slår sit knæ
- ØL: Butik ansvarlig ved at overlade kunde stigen ifm. besigtigelse af nogle plader, der lå højt oppe og var så tunge, at nedtagning af dem krævede en truck (ikke egen skyld)
- Skyldes skaden defekt materiel, pålægges der normalt ansvar

6.1.4 Hvem bærer principalansvaret?

- Principalansvaret påhviler AG – ikke mellemed
- Praktisk problemstilling: Hvem af flere mulige arbejdsgivere skal bære ansvaret ved udlån/udleje af materiel (som kraner, gravemaskiner mv.) med fører, hvis denne begår fejl og forvolder skade på tredjemand?

Sondring mellem lån og leje

- **Lån:** Låntager er ansvarlig efter DL 3-19-2 (sml. DL 5-8-1)
- **Leje** (materiellets ejer modtager betaling for sin ydelse)
- Sondring
 - Førerens fejl har ikke noget med det udlejede materiel og dets betjening at gøre → Lejeren er ansvarlig efter DL 3-19-2
 - Føreren har betjent materiellet fejlagtigt (se næste slide)

2) Føreren har betjent materiellet fejlagtigt

- Følgende taler for at placere DL 3-19-2-ansvaret hos **udlejer**
 - Virksomhedsorganisatoriske forhold
 - Lønmæssige tilknytningsforhold
 - Instruktionsbeføjelsen
 - Forsikringsmæssige forhold
 - (Hvis) udlejer repræsenterer sagkundskaben ift. lejer

Retstilstanden ved leje (jf. lærebogen s. 169 f.)

- **Lejeren** er ansvarlig, hvis maskinfører/maskine glider ind og udfører arbejde hos lejer, omtrent som hvis maskinføreren havde været almindeligt ansat hos lejer
- **Udlejer** er ansvarlig, hvis maskinfører/maskine er en fremmed fugl og derfor udfører arbejdet selvstændigt i relation til lejerens almindelige virksomhedsorganisation